

Artikel 41-vragen "Sanering Anna's Hoeve"

Eind augustus heeft de gemeente de aanbesteding afgerond voor de sanering van het hele gebied, waar de nieuwe woonwijk Anna's Hoeve gepland is. Eén aannemer gaat de totale klus doen. Het afgraven van de vervuilde grond en het maken van een 25 meter hoge grondberg, waarin in het midden de vervuilde grond opgeslagen wordt. En de aannemer gaat 4 grote bufferbakken bouwen, waar het overtollige water bij een fikse regenbui in opgevangen wordt, voordat het naar de nieuwe Rioolwaterzuivering gaat, die ernaast gebouwd wordt door het waterschap.

Hart voor Hilversum heeft een aantal vragen over de risico's van de vervuiling in dit gebied, over de financiën en over de haalbaarheid van dit project.

De sanering van het gebied

In het hele gebied waar nu de woonwijk gepland is, is tientallen jaren lang vuil gestort, zijn er industriële restprodukten geloosd en is er vuil verbrand.

Vraag 1

Klopt het dat u het gebied geschikt maakt voor woningbouw door de bovenste laag van ongeveer 1 meter af te graven en te vervangen door schone grond?

Ja, deze methode van saneren is in het raamsaneringsplan (Raamsaneringsplan 'Stortterreinen en vloeivelden' te Hilversum, oktober 2003) beschreven en door het bevoegd gezag Wet bodembescherming, de provincie Noord-Holland, goedgekeurd.

Vraag 2

Heeft u alle benodigde saneringsplannen voor dit hele gebied ingeleverd bij de Provincie? Zijn ze goedgekeurd?

Ja, voor wat betreft de grondverontreiniging is het raamsaneringsplan opgesteld en is door de provincie een beschikking afgegeven (mei 2004). Hierin is vastgelegd dat voor ieder deelsaneringswerk een werkplan wordt opgesteld, dat door de provincie wordt goedgekeurd voordat de werkzaamheden starten. Tot op heden zijn alle werkplannen goedgekeurd. Voor de sanering van de toekomstige bufferbakken is het werkplan in 2011 goedgekeurd. Het werkplan van de huidige RWZI-terrein is gereed en gaat binnenkort in procedure. Voor de overige nog te saneren deelgebieden moeten de werkplannen nog worden opgesteld.

Naast de grondsanering is de gemeente op dit moment in samenwerking met de provincie bezig na te gaan of voor het grondwater een saneringsnoodzaak bestaat.

Vraag 3

U heeft het aanbrengen van de afdeklaag en de leeflaag van de grondberg als stelpost in het bestek opgenomen, zodat de aannemer met een voorstel kan komen, vanuit zijn eigen expertise. Hoe gaat u de beoordelen of de oplossing, waar de aannemer mee komt, aan de juiste criteria voldoet?

De afdek- en leeflaag moeten voldoen aan de voorwaarden gesteld in par. 12.6 van het raamsaneringsplan. De provincie heeft een toetsende rol en zal voorafgaand aan het werk van de aannemer aan de leeflaag/afdeklaag een goedkeuring moeten verlenen.

Vraag 4

Waarom brengt u geen afdeklaag aan op de bodem van de grondberg, zodat de vervuilde grond niet de bodem en het water onder de berg kunnen beïnvloeden?

Een afdeklaag op de bodem van de grondberg heeft geen toegevoegde waarde.

De verontreinigingen in de grondberg worden boven de grondwaterstand geborgen. Dit om te voorkomen dat de verontreiniging met het grondwater in aanraking kan komen (maatregel 1). Na de sanering van het gehele gebied wordt de grondberg afgedekt, zodat het onmogelijk wordt dat regenwater in de grondberg kan infiltreren en verontreinigingen mee kan nemen naar het grondwater (maatregel 2).

De teerput

Op de plek waar de grondberg is voorzien, ligt onder de grond een restant van een oude teerput. Het vervuilde grondwater, dat om dit restant zit, zal op den duur de waterwinning in Laren sterk gaan beïnvloeden.

Rond 2003 is de teerput gesaneerd. Nu blijkt dat deze niet geheel verwijderd is en het grondwater nog steeds beïnvloedt.

Vraag 5

Waarom is de teerput toen niet geheel verwijderd? Welke criteria werden er gehanteerd voor deze sanering?

Graag ontvangen we het saneringsplan, waar de provincie toen een beschikking op heeft afgegeven en het evaluatieverslag, dat na de sanering is ingeleverd bij de Provincie.

De verontreinigde grond van de voormalige teerput is in zijn geheel verwijderd. Ter plaatse van de teerput hebben 2 saneringen plaatsgevonden. In 2001 en 2004.

In 2001 (opdrachtgever provincie) was het doel van de sanering het verwijderen van kern van de teerverontreiniging. Hierbij is de vervuilde grond uit de teerput verwijderd en afgevoerd. De afgegraven teerput is gevuld met schone grond. De bovenste laag is hierna gevuld (tot maaiveldniveau) met de oorspronkelijke niet-teerhoudende afvalhoudende grond. Het grondwater is niet gesaneerd.

In 2004 (opdrachtgever gemeente) is de bovenste laag afvalhoudende grond (tot maaiveldniveau) alsnog verwijderd. Deze bovenste laag is in de nieuwe grondberg geplaatst, zodat het in de toekomst niet meer in aanraking kan komen met het grondwater. Ook deze laatste afgegraven laag is vervolgens gevuld met schone grond.

Vraag 6

Deelt u onze mening dat de drinkwaterwinning in Laren belangrijk is voor het drinkwater voor de Hilversummers en dat gemeente Hilversum moet doen wat zij kan om deze in stand te houden?

Ja, deze mening wordt gedeeld.

U doet op dit moment onderzoek naar de juiste saneringsaanpak om de 'golf' van vervuild grond water, die naar de waterwinlocatie stroomt, aan te pakken.

Vraag 7

Als er uit het onderzoek komt, dat het goed zou zijn om het restant van de teerput alsnog weg te halen, gaat u dat dan doen?

Ja, deze afweging maken gemeenten, provincie en waterleidingbedrijven gezamenlijk in het samenwerkingsverband Gebiedsgericht Grondwaterbeheer t Gooi.

Hilversum doet structureel onderzoek naar de actuele situatie van de verspreiding van de grondwaterverontreiniging en of de interceptiewinning nog toereikend is. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de provincie en Vitens met rijksmiddelen (ISV). Hiermee ondersteunt Hilversum de provincie waar mogelijk in haar bevoegd gezag taak inzake de Wet Bodembescherming.

In de Circulaire bodemsanering 2009, die gewijzigd is op 3 april 2012, staat het volgende: "Nog verspreidende restverontreinigingen in het grondwater: in bijzondere situaties kan een saneringsresultaat waarbij nog sprake is van verspreiding van restverontreinigingen acceptabel zijn. ...Saneringsvarianten die leiden tot dit saneringsresultaat zijn op voorhand uitgesloten bij aanwezigheid van kwetsbare objecten in de omgeving."

Vraag 8

Bent u op grond van deze circulaire of andere wetten en regels verplicht om het gebied van de teerput verder te saneren, als uit uw onderzoek blijkt dat het grondwater uit dit gebied inderdaad de waterwinning, een kwetsbaar object, bedreigt?

Ja, dan dient er gesaneerd te worden.

Vraag 9

Bent u het met ons eens, dat u beter geen grondberg op het restant van de teerput kan leggen, voordat u zeker weet dat deze teerput niet alsnog verder gesaneerd hoeft te worden?

Nee.

Zoals reeds aangegeven bij vraag 5 is de grond van de voormalige teerput geheel gesaneerd, er zal derhalve geen aanvullende grondsanering plaatsvinden. Indien blijkt dat aanvullende maatregelen nodig zijn om risico's ten aanzien van de kwaliteit van het grondwater weg te nemen is het technisch goed mogelijk om verontreinigd grondwater stroomafwaarts van de lokatie te beheersen/ te saneren.

Voor het overige hebben wij onder vraag 4 reeds aangegeven dat er na afdekking van de grondberg geen risico's zijn dat regenwater in de grondberg kan infiltreren en verontreinigingen uit de grondberg mee kan nemen naar het grondwater

Vraag 10

Zijn er nog andere sterk vervuilde plekken in de grond van Plangebied Anna's Hoeve, waarvoor kan blijken, dat u verplicht bent deze extra te saneren?

Uit de uitvoerige grondonderzoeken tot nu toe (o.a. zie bijlage) blijkt dat de grond gemiddeld tot een diepte van ± 1 m-maaiveld verontreinigd is. Er zijn geen andere sterk vervuilde plekken uit de onderzoeken naar voren gekomen.

Voor de volledige saneringsplannen en de onderbouwing van de gekozen aanpak, wordt op deze plek verder verwezen naar het raamsaneringsplan (zie vraag 1)

Vraag 11

Heeft u het college van Laren om instemming gevraagd voor uw saneringsaanpak van Plan Anna's Hoeve, aangezien één van de vijvers van Anna's Hoeve op Larens grondgebied ligt en zij van dezelfde waterwinlocatie afhankelijk zijn?

De vijvers Anna's Hoeve horen niet bij de saneringslocatie, derhalve is instemming door de gemeente Laren niet aan de orde.

Overigens is de gemeente Laren niet afhankelijk van de waterwinlocatie Laren zoals gesteld, zij ontvangt haar drinkwater van PWN, en niet van de drinkwaterwinning Laren.

De vijvers van Anna's Hoeve

In het bestek van dit project staat dat, als er gegraven wordt om de bufferbakken aan te leggen, het afgepompte grondwater wordt geloosd op de vijvers van Anna's Hoeve. Deze vijvers zijn al gesaneerd en ze zijn nu zo schoon dat je er in kunt zwemmen.

Ter hoogte van de nieuwe grondberg, een beetje ten noordoosten van het centrum van de berg, zit de oude teerput. Deze teerput is in een eerdere fase gesaneerd, maar deze is zo diep dat de teerkern nog in de grond zit, met een kring van zeer vervuild water erom heen. Dit alles bevindt zich op korte afstand van de plek waar de bufferbakken aangelegd worden.

In 2011 is er in hetzelfde gebied ook grondwater opgepompt en geloosd op de vijvers van Anna's Hoeve, toen het stamriool is aangelegd. Hier heeft Waternet vergunningen voor afgegeven. In het bemalingsadvies dat is opgesteld, blijkt dat er extra aandacht is besteed aan deze teerput. Men heeft er een diepe damwand (-10 meter NAP) voor aangebracht en door het terugpompen van water over de damwand en het plaatsen van pompen achter de teerput, die het water de andere kant op trokken, is ervoor gezorgd dat de teerkern stabiel bleef en het grondwater daar nauwelijks zakke. Aan de andere kant van de diepe damwand liet men het grondwater wel zakken en kon men veilig het stamriool aanleggen.

Vraag 12

Waarom neemt u voor het aanleggen van de bufferbakken geen maatregelen die voorkomen dat er vervuild grondwater wordt opgepompt, net als bij de aanleg van het stamriool?

In het bestek zijn 4 maatregelen genomen om te voorkomen dat er vervuild grondwater wordt opgepompt.

- Bemaling vindt plaats binnen een gesloten damwandkuip.
- Bouwkuip is voorzien van compartimenteringsschermen voor gefaseerde bemaling.
- De bouwkuip hoeft slechts bemalen te worden tot een diepte van 0,25 m1 –NAP.
- De gekozen bemaling bestaat uit diepdrainage en bronbemaling.

Tijdens de bemalingen in 2006 en 2011 van eerdere fasen van het stamriool is uitgebreide praktijkervaring opgedaan, op basis waarvan voor bovenstaande aanpak is gekozen

Vraag 13

U gaat eens in de week een watermonster nemen van het lozingswater op Anna's Hoeve. Zo'n 10 dagen later weet u het gehalte vervuilende stoffen. Wat gaat u doen, op het moment dat de doses vervuilende stoffen te hoog blijken?

Indien te hoge gehalten in de monitoringsbuizen worden aangetroffen, wordt de bemaling stopgezet en worden aanvullende maatregelen genomen.

Het bestek geeft aan dat de uitgewerkte rapportage binnen 10 dagen bij de directie moet worden ingediend. De analysegegevens zelf zijn binnen 24 uur bekend, dus ruim voor de termijn dat vervuild lozingswater de vijvers Anna's Hoeve hebben bereikt. Indien de monitoring, die 3 maal per week plaats vindt, een afwijkend beeld laat zien ten opzichte van het verwachtingspatroon zal de bemonstering geïntensiveerd worden.

De genomen maatregelen in de vorm van damwanden, lage bemalingsintensiteit, gekozen bemalingsmethodiek, aangevuld met de uitgebreide monitoring en bemonstering dienen ertoe dat er geen overschrijdingen zullen plaatsvinden ten opzichte van de lozingsnorm.

Vraag 14

Waarom heeft u de eerdere adviezen in uw onderzoeksrapporten om geen bemaling toe te passen en gebruik te maken van onderwater beton niet opgevolgd?

Nadat de effecten van de bemaling van de bufferbak op het vervuilde grondwater en overige omgeving uitvoerig in beeld zijn gebracht, middels eigen praktijkervaring en bemalingsadviezen, is

gekozen voor een traditionele uitvoeringswijze. De traditionele uitvoeringswijze geeft de minste risico's voor schade aan het milieu, alsmede overschrijdingen in tijd en geld. Daarnaast zijn de realisatiekosten aanmerkelijk lager.

Vraag 15

Heeft u een bemalingsvergunning en een lozingsvergunning van Waternet voor het aanleggen van de bufferbakken?

Zo ja, wanneer heeft u die ontvangen? Zo nee, waarom nog niet?

De aanvragen om bemalingsvergunning en lozingsvergunning zijn momenteel in behandeling bij Waternet.

Vraag 16

In het bestek staat dat Waternet verantwoordelijk is voor het leegmaken van de accumulatievijver.

Gaat Waternet dit water ook op de vijvers van Anna's Hoeve lozen?

Waternet is hiervoor inderdaad verantwoordelijk en is op dit moment haar werkzaamheden aan het voorbereiden. Voor meer informatie hierover kunt u zich wenden tot Waternet

De financiën

Nu de gunning is afgerond, kunnen de financiën voor dit project openbaar gemaakt worden.

Vraag 17

Hoeveel euro gaat de aannemer in rekening brengen voor dit project?

(Eventueel met een bandbreedte, als daarvan sprake is.)

Hoe wordt dit bedrag verdeeld over de grondexploitaties "Sanering Anna's Hoeve" en "Woningbouwplan Anna's Hoeve"?

In de aannemingsovereenkomst tussen gemeente Hilversum en de aannemer (d.d 22 augustus 2012) is onder andere het volgende overeengekomen :

Aanneemsom perceel 1 (voor rekening sanering) € 415.865,35

Aanneemsom perceel 6 (voor rekening woningbouw) €1.269.892,05

In de aannemingsovereenkomst zijn tevens de eenheidsprijzen en opslagpercentages voor de percelen 2 t/m 5 vastgelegd.

Mede gezien het feit dat de percelen 2 t/m 5 nog niet gegund zijn aan de aannemer, is op dit moment nog niet aan te geven wat de aannemer uiteindelijk in rekening gaat brengen voor dit project.

Voor aanvullende informatie over de afspraken tussen de gemeente en de aannemer verwijzen wij u naar de aannemingsovereenkomst.

De haalbaarheid

Volgens de planning van het Waterschap wil men de nieuwe rioolwaterzuivering in september 2013 kunnen aansluiten op de bufferbakken die de gemeente aanlegt.

U heeft de aannemer de opdracht gegeven om per 1 oktober 2012 te starten met 2 percelen van het werk: het saneren van het gebied waar de bufferbakken komen en de aanleg van de bufferbakken.

Vraag 18

Beschikt u over de volgende vergunningen:

- kapvergunning met betrekking tot de bomen op het terrein van de bufferbakken?

Ja, een omgevingsvergunning voor het rooien van de betreffende bomen is verleend op 25 oktober 2012.

- bouwvergunning voor de aanleg van de bufferbakken?

Zo ja, wanneer heeft u die ontvangen? Zo nee, waarom nog niet?

Nee, nog niet. De omgevingsvergunning 'bouwen' zal volgens planning binnen enkele weken worden aangevraagd door de aannemer.

Vraag 19

Ligt de uitvoering van het project op planning? Zo nee, hoeveel vertraging is er op dit moment?

De uitvoering is conform planning gestart in oktober 2012. Er is op dit moment geen sprake van vertraging.

Vraag 20

Hoe vaak wordt de wethouder Grondzaken via een schriftelijke voortgangsrapportage van de voortgang, knelpunten en risico's van het project op de hoogte gehouden?

De wethouder grondzaken wordt via het twee wekelijkse portefeuillehoudersoverleg grondzaken regelmatig geïnformeerd over Anna's Hoeve. Indien uitgebreider overleg noodzakelijk is wordt een stuurgroep ingepland. De deelnemers aan de stuurgroep Anna's Hoeve zijn: afdelingshoofd prom als gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever, wethouder grondzaken en projectleider. Hierin worden de voortgang, knelpunten en risico's van het project besproken.

Vraag 21

Wat is uw "plan B", als de bufferbakken niet op tijd klaar zijn?

Door de gekozen uitvoeringsmethodiek is de kans op een te late oplevering zeer gering. Zelfs een vertraging van ca. 3 maanden bij start of tijdens uitvoering zal geen invloed hebben op de opleverdatum. Indien er onverhoopt een grotere vertraging ontstaat, wordt er gelooft op de bestaande bufferbakken, welke beschikbaar blijven tot en met medio maart 2014. Een vertraging langer dan 10 maanden is uitgesloten.

Tot zo ver onze vragen. We zien uw antwoorden met interesse tegemoet.

Karin Walters
namens de fractie van Hart voor Hilversum

Nr	Aspect	Omschrijving
1	Titel: Datum: Referentie: Bureau:	Nader onderzoek voormalige stortplaats Anna's Hoeve maart 1988 Heidemij
2	Titel: Datum: Referentie: Bureau:	Saneringsonderzoek voormalige stortplaats Anna's Hoeve te Hilversum; fase 1: omvang verontreinigingen November 1989 Heidemij
3	Titel: Datum: Referentie: Bureau:	Nader bodemonderzoek en saneringsplan Anthony Fokkerweg 45 te Hilversum april 1991 Oranjewoud
4	Titel: Datum: Referentie: Bureau:	Verkennd bodemonderzoek Anthony Fokkerweg te Hilversum 10 mei 1995 CSO
5	Titel: Datum: Referentie: Bureau:	Verkennd bodemonderzoek op het terrein aan de Meerweg 2 te Hilversum 22 november 1995 CSO
6	Titel: Datum: Referentie: Bureau:	Aanvullend onderzoek en saneringsplan Anna's Hoeve Hilversum Februari 1996 Grontmij
7	Titel: Datum: Referentie: Bureau:	Rapportage nulsituatie-onderzoek RWZI Hilversum-Oost te Hilversum 5 juli 1996 Witteveen & Bos

Lijst met verrichte bodemonderzoeken.

Lijstje wordt nog aangevuld met onderzoeken vanaf 1996-heden (ca 10-20)